

מאי 2021

שיקולים בדישון בתבלינים במצעים מנותקים ובקרקע

גידול תבלינים בישראל הוא גידול נרחב ומגוון. התבלינים הם ממשפחות שונות (שפתניים, סוככיים ועוד), ומיועדים לשיווק לשוק המקומי וכן לייצוא. גידולי תבלין טריים מרכזיים הם בזיל, עירית, שמיר, פטרוזיליה, מנטה, רוקולה ועוד.

המגוון בתבלינים הוא גם בצורות הגידול- גידול סופר אינטנסיבי במבנים, לרוב במצעים מנותקים, עם מערכות חכמות של בקרת אקלים, שמירה מפני מזיקים באמצעות רשתות צפופות ועוד. זאת לצד גידול סטנדרטי יותר בקרקע.

המגוון הגדול של מיני התבלינים וכן שיטות הגידול השונות גורם לכך שישנו קושי בהתמחות בדישון בגידול תבלין מסוים. הדבר נכון במיוחד לתבלינים הגדלים במצעים מנותקים, שם ישנה מצד אחד דרישה לספק את כלל יסודות ההזנה דרך המים ומצד שני רגישות גבוהה יחסית לנוכחות כלור בדשן. במצעים מנותקים, לכן, הדישון יהיה לרוב בנוסחאות ממשפחת ה'**שפיר'**- דשן נטול כלור, המכיל יסודות מאקרו וכן מיקרואלמנטים. הנוסחאות הן לרוב **שפיר 5-3-8** או **7-3-7**, בתוספת של מיקרואלמנטים. ריכוז המיקרואלמנטים תלוי ברגישות הגידול למחסור ביסודות אלו, וכן בעונת הגידול בשנה. בחורף ההשקיה מועטה יחסית, ובהתאם הדישון יחסית מועט. לכן, ישנו צורך לתגבר את ריכוז המיקרואלמנטים בתמיסת הדשן על מנת לספק את צרכי הצמח בתקופה זו.

חשוב לדעת מהם מי המקור של ההשקיה במצעים מנותקים, בעיקר לאור השימוש הגובר באזורים שונים בארץ במים מותפלים. במים כאלה יש להקפיד על תוספת קבועה של סידן ומגנזיום בתמיסת מי ההשקיה. לתיקון המחסור מומלץ להדשייה עם תמיסת דשן **ימית בופר** ביחסי סידן ומגנזיום בהתאם לנדרש

הדישון במצעים מנותקים הוא דישון יחסי, כך שלאורך כל ההשקיה החלקה מקבלת תמיסה בריכוז קבוע של יסודות הזנה. הריכוז נקבע על ידי דרישת הגידול באותה התקופה.

לעומת זאת, בגידול בקרקע ישנן פחות מגבלות. רצוי להסתמך בקביעת ממשק הדישון על בדיקות קרקע. בקרקעות בהן זמינות האשלגן והזרחן גבוהה, ניתן להתחשב בכך ולהפחית במידת הצורך את הדישון ביסודות אלו. כמו כן, ברוב התבלינים ניתן להשתמש בדשנים המכילים כלור בגידול בקרקע.

חנקן מומלץ לדשן בכמות של 100 גרם לדונם ליום בתחילת הגידול, ולעלות בהדרגה על לכמות של 350-400 גרם חנקן לדונם ליום.^{1,2}

מאי 2021

שיקולים בדישון בתבלינים במצעים מנותקים ובקרקע

בקרקע מומלץ להשתמש בדשני 'טוב בלו' המכילים מייצב חנקן המונע ניטריפיקציה ומייעל את הדישון החנקני באופן משמעותי. כמו כן, מומלץ להשתמש הן בקרקע והן במצעים מנותקים בתוסף 'ביוהומיגט', תוסף ייחודי של חומצה הומית של דשן גת. בניסויים רבים שערכנו בירקות ובתבלינים נמצא כי שימוש רציף ב'ביוהומיגט' שיפר את תוצאות הגידול ואת היבול הנקטף באופן משמעותי.

מומלץ גם להיעזר במשאבי תמיסת קרקע על מנת ללמוד על מצב החלקה במהלך הגידול ועל תכולת יסודות ההזנה בתמיסת הקרקע.

לקביעת ממשק גידול מיטבי מומלץ להיעזר באגרנום דשן גת באזורך.

מקורות

1. Brown B, Hart JM, Wescott MP, Christensen NW. The Critical Role of Nutrient Management in Mint Production. *Better Crop*. 2003;87(4):9-11.
2. Biesiada A, Kuś A. The effect of nitrogen fertilization and irrigation on yielding and nutritional status of sweet basil (*ocimum basilicum* L.). *Eff nitrogen Fertil Irrig yielding Nutr status sweet basil (ocimum basilicum L)*. 2010;9(2):3-12.

יעקב הניג, אגרנום

054-4361147

yacovh@deshengat.co.il

